

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-१ (Sem_2)

प्रश्नपत्र-४

गुणाः - ७०

विषयः ज्योतिषशास्त्रम्

OE 1.2.2

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - २१-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - बालवोधज्यो; लघुजातकम्, भा० कु० विज्ञानम्

- प्रश्नः -१ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सान्वय व्याख्या विधेया । ०८
१. कन्यार्क्षदूरभं यावत्कन्याभं वरभादपि ।
गणयेन्नभिः शेषे त्रीष्वदिभमसत्स्मृतम् ॥
  २. विवाहे गुरुशुद्धिश्च भृगुशुद्धिर्द्विरागमे ।
त्रिरागमे राहुशुद्धिः चन्द्रशुद्धिश्चतुर्गमे ॥
  ३. त्रिकं त्रिकं त्रिकं पञ्च त्रिकं पञ्च त्रिकं त्रिकम् ।
सूर्याभदिनभं यावद्भानि द्विर्हले क्रमात् ॥
- प्रश्नः -२ कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । ०८
१. ग्रहमैत्रीविचारः ।
  २. प्रतिष्ठाभासविचारः ।
- प्रश्नः -३ टिप्पणी द्वयं लिखत । ०४
१. नाडीविचारः ।
  २. भकूटविचारः
  ३. हलचक्रम् ।
  ४. वेधविचारः ।
- प्रश्नः -४ एषु पञ्चानां लघूत्तराणि देयानि ? ०५
१. एकराशौ गुरुः कति मासपर्यन्तं निवसति ?
  २. गुरुसूर्यः एकराशौस्थिते शुभ कार्यं भवति न वा ?
  ३. भौमस्य नीच राशिः कः
  ४. देवराक्षससंयोगे किं फलम् ?
  ५. मृत्युषडष्टकः शुभं भवति न वा ?
  ६. अवर्गस्य स्वामी कः
  ७. विवाहे वन्निवासस्य आवश्यकता भवति न वा

विभागः-२

- प्रश्नः -५ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सान्वय व्याख्या विधेया । ०८
१. कुजशुक्रजेन्दूर्कज्ञ शुक्रकुजजीव सौरियम गुरु वः ।
मेषानवांशकानामजयकर तुला कुलीराद्याः ॥
  २. मेषाद्याश्चत्वारः सधन्विमकराः क्षपावलाः ज्ञेयाः ।
पृष्ठोदया विमिथुनाः शिरसान्ये ह्युभयतो मीनः ॥
  ३. लग्नद्विषमतोगतः शनैश्चरः पुत्र जन्मदो भवति ।

निगदितयोगबलाबलमवलोक्य विनिश्चयोः वाच्यः ॥

- प्रश्नः -६ कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । ०८
१ सूतिकाध्यायः । २ अष्टकवर्गाध्यायः ।
- प्रश्नः -७ टिप्पणी द्वयं लिखत । ०४
१ गृहस्थानबलम् । २ बुधस्वरूपगुणञ्च । ३ नालवेष्टितजन्म ज्ञानम् । ४ दशाक्रमः ।
- प्रश्नः -८ एषु पञ्चानां लघूत्तराणि देयानि ? ०५
१ मेषराशेः वर्णः कः ? २ क्रूर राशयः के ? ३ स्थिरराशयः के ?
४ विद्या कस्मात् भावात् विचार्यते ? ५ कानि केन्द्र स्थानानि ।
६ पूर्णदृष्ट्या ग्रहाः कुत्र पश्यन्ति । ७ सूर्यस्य मित्रग्रहाः के ?
विभागः -३
- प्रश्नः -९ अधोलिखित द्वयोः सन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
१ सूर्यराश्यंशकोष्ठाङ्कं स्वेष्टकालेन संयुतम् ।
यत्र तत्तिर्यगूध्वाङ्कं लग्नं राश्यादिकं मतम् ॥
२ भारतस्यस्थानिक समयः स्टैंडर्डसमयस्य अन्तरं लिखत ।
३ लग्नसाधनं लिखत ।
- प्रश्नः १० निम्नलिखितयोः एकस्योपरि निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । ०८
१ दिनमानसाधनम् । २ ग्रहचालनम् ।
- प्रश्नः ११ टिप्पणीमेकां लिखत । ०२
१ प्रकान्तरेण दिनमानसाधनम् । २ इष्टकालसाधनम् ।
- प्रश्नः १२ एषु नगरद्वयं अक्षांशादीन् लिखत । ०२
१ अहमदाबाद, २ वेरावलं, ३ वाराणसी ४ सूरत